

IV СТУДЕНТСКА КОНФЕРЕНЦИЈА
„КРИТИЧНИ ПРАШАЊА ВО ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО И ЖИВОТНАТА СРЕДИНА“
ЗЕМЈОДЕЛСКИ ФАКУЛТЕТ, УГД - ШТИП

ПРОИЗВОДСТВО НА ЈАГОДИ ВО ВЕРТИКАЛЕН СИСТЕМ

МАРТИНА БАЈЛОЗОВА, ФИДАНКА ТРАЈКОВА

ВОВЕД

- Јагодата (*Fragaria × ananassa*) е широко распространет хибриден вид од родот *Fragaria* кои се одгледуваат ширум светот поради нивните плодови.
- Овошјето е широко ценето поради неговата карактеристична арома, светло црвена боја, сочната текстура и сладост. Се консумира во големи количини, свежо или во приготвена храна како џем, сок, пити, сладолед, милкшејкови и чоколади. Вештачките вкусови и ароми на јагоди се исто така широко користени во производи како што се бонбони, сапун, сјај за усни, парфеми и многу други.

ВОВЕД

- Јагодата се одгледува секаде во светот, но речиси половина од светското производство на јагоди е од Кина.
- Може да се одгледува на различни начини, на отворено и во заштитен простор, како самостојна култура и како поткултура во овошни насади, како едногодишна и повеќегодишна култура, на почва или на мулч.
- Во заштитени простори може да се одгледува во пластеници или во оранжериите. Пластениците и оранжериите можат да бидат со загревање или без загревање.

Начини за одгледување на јагоди

- **Одгледување на јагода со мулчирање со слама или струготини**
  - Тоа е прв чекор кон интензивирање на одгледувањето на јагоди. За таа цел се користи слама или пилевина. Мулчирањето на површината има повеќе предности, како што се конзервирањето на влагата, ја намалува или ја сузбива појавата на плевели, избегнување на обработка на почвата, подобро вкоренување на ново потераните изданоци и, што е најважно, се добиваат чисти плодови.
- **Одледување на јагоди на црна фолија**
  - Претставува стандарден систем на одгледување на јагодиите. При мулчирањето со црна фолија се избегнува обработка на почвата, се конзервира влагата, нема плевели, плодовите се чисти и порано созреваат за 5 – 7 дена во однос на немулчирана површина. Фолијата може да се поставува по целата површина или пак во ленти.

Вертикален систем за производство на јагода

- Единствената фирма во нашата држава за производство на јагоди за свежа консумација во вертикален систем на супстрат со апликација на систем за фертиригација се наоѓа во Богданци.
  - Површината на која се одгледуваат јагодите изнесува 6 000 m² со 80 000 растенија.
  - Јагодите се одгледуваат на супстрат во вертикален сад: 8 саксии со 4 растенија по саксија или вкупно 32 растенија во еден вертикален сад.
  - Сорти: Elsanta, Alba, Rumba и Clery.
  - Периодот на берба започнува од 20 март и трае се до средината на мај.
  - Просечен приносот од еден корен изнесува од 400-500 g.
  - Вкупен просечен принос од целата површина е 40 тони.

Предности и недостатоци на вертикален систем на производство на јагоди

- **Предности:**

- На помала површина има повеќе растенија, бидејќи просторот се користи во вертикала.
- Поголема контрола на целиот процес на производство.
- Помал ризик од болести и штетници.
- Полесно за работа.

- **Недостатоци:**

- Горните саксии добиваат повеќе светлина од долните саксии во вертикалниот столб.
- Има нееднакво зреење на плодовите.
- Долните саксии во вертикалниот столб имаат повеќе влага и поголема склоност кон развивање габични болести.
- Имаат поголема потреба од вода и хранливи материи.

Оригинални фотографии: **Мартина Бајлозова**

Оригинални фотографии: Мартина Бајлзова

ЗАКЛУЧОК

- Секој систем за производство на јагоди има свои предности и недостатоци.
- Вертикалното производство на јагоди е помалку трудоинтензивно од конвенционалниот начин на производство, но претставува скапа инвестиција и не секогаш е исплатлива.

ВИ БЛАГОДАРАМ ЗА ВНИМАНИЕТО!